

Komplettering av projektansökan "Lokal Åtgärdsplan för Fämtan systemet"

Klarälvens vattenråd har ansökt om 220 000 kr för framtagandet av en "Lokal åtgärdsplan för Fämtansystemet, Torsby kommun" under åren 2020–2021. Projektet har samråtts med Naturvårdsenheten, Länsstyrelsen Värmland attn. Nina Rees som i mail den 2 april 2020 svarat : *"Att ta fram en plan för åtgärder är inget som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura-2000 område och således inget som kräver Natura 2000 tillstånd. Det är de faktiska åtgärderna som kan komma att kräva tillstånd."* slut citat. Länsstyrelsen LOVA-enhet efterfrågade en komplettering av ansökan och för att inhämta synpunkter på denna skickades även kompletteringen in till naturvårdsenheten den 4 maj 2020. Nina Rees svarade den 5 maj i mail *"Nu har jag läst igenom och har ingen erinran."* slut citat.

Komplettering

Fämtansystemet är ett av de största det största biflödet till Klarälven. Systemet är uppdelat i 11 vattenförekomster, varav 7 ligger i Torsby kommun. **Tre av dessa Nedre Fämtan, Mellan Fämtan och Övre Fämtan samt nedre delen av Rattsjöälven–har EU-s skydd Natura 2000.** Se karta'

Det finns inte många dammar i systemet, men det är till viss del fragmenterat av vägtrummor och sprängningar från flottningstiden. Även ett antal naturliga vandringshinder finns. **En damm med oklara ägoförhållanden är Rattsjödammen som vi vill utreda även juridiskt.**

Fyra av vattenförekomsterna inom Torsby kommun är klassade med **måttlig ekologisk status** och ett, **Mellan-Fämtan (Natura 2000 område)**, har fått bedömningen **otillfredsställande ekologisk status**. Två vattenförekomster har klassats med **god status men med låg tillförlitlighet**: Tällån och Örån. Det finns flera mindre vattendrag och tjärnar inom Fämtans AVR som hittills inte är utredda.

Miljöproblem som listas i VISS är försurning, fysisk påverkan genom dammar och ev. regleringspåverkan samt påverkan av flottledsrensning och sannolik sprängning. **Genomgående i myndighetens bedömning av älven är att kunskap saknas. Det vill vi genom projektet kunna bidra med.**

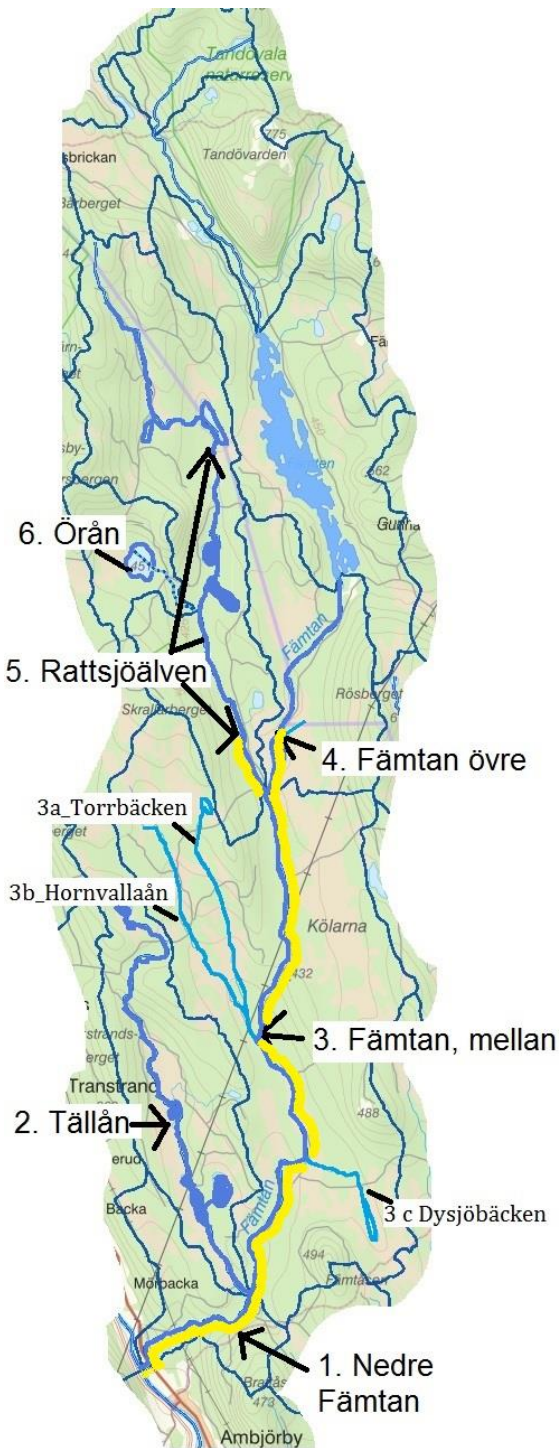
Förtydligande

Om det framkommer att det vore bra med restaurerande åtgärder, trumbyten eller åtgärder vid överfarter ordnade för skogsbruket i de delar av Fämtan och Rattsjöälven som är Natura2000 områden, så kommer vi att tidigt ha en dialog med länsstyrelsen naturvårdsenhet om det lämpliga att i åtgärdsplanen föreslå sådana åtgärder. Det blir en viktig erfarenhet för oss, att arbeta med förslag även i ett Natura 2000-område som givetvis ska gynna syftet med Natura-2000 klassningen.

Klarälvens vattenråd har tagit fram flera lokala åtgärdsplaner, som vi sedan tillsammans med markägare, fallrättsinnehavare och FVO har genomförts eller är på gång. Vårt arbetssätt inbegriper alltid en god förankring och dialog med berörda parter.

Vi avser alltså INTE att genomföra några fysiska åtgärder i systemet, utan projektets syfte är att ta fram kunskap och sedan i en lokal åtgärdsplan – som "godkänns" av alla inblandade parter – föreslå åtgärder som syftar till en god ekologisk status.

Ekshärad den 4 maj 2020, Anna Sjörs/ordf. Klarälvens vattenråd

Karta kompletterad med de sträckor av Fämtan och Rattsjöälven som är **Natura2000-områden imålade med gult**.-Klassning och citat ur VISS. Myndighetens bedömning 2019-08-23:

Vår bedömning av behovet av underlag inför lokal åtgärdsplan Fämtans AVR skrivs med rött

1_Fämtan, nedre WA35114821 SE671553-135457

Vattenförekomstens ekologiska status bedöms **vara måttlig** Mer övervakning behövs för att validera påverkan och effekterna på ekologisk status **Behov av underlag är kopplade till att laxen i Klarälven skulle få bättre leksträcker.**

2_Tällån WA46260219 SE672259-135355

Vattenförekomstens ekologiska status bedöms **vara god med låg tillförlitlighet**. Stor databrist råder, **Behov av underlag sannolikt elfiske och E_DNA scanning i tjärnar.**

3_Fämtan mellan WA73033073 SE672299-135687

-23: Vattenförekomstens ekologiska status bedöms **vara otillfredsställande** Det finns kraftig påverkan och förändring av vattenförekomsten sedan flottningen. **Behov av underlag Biotopvård utreds. Det finns några biflöden, Hornvallaån, Torrbacken och Dysjöbäcken som kan vara intressanta att undersöka med elfiske. Dessa är ej klassade av myndigheten.**

3a_Torrbacken, övrigt vatten WA89592936 NW672715-135569

Torrbacken är **inte klassat** då vattendraget är ett "övrigt vatten". **Behov av underlag Sannolikt elfiske och E_DNA scanning i tjärnar.**

3b_Hornvallaån Övrigt vatten WA78529162 NW672740-135438

Hornvallaån är **inte klassat** då vattendraget är ett "övrigt vatten". **Behov av underlag: sannolikt elfiske och E_DNA scanning i tjärnar.**

3 c Dysjöbäcken WA60640926 NW671976-135874

Dysjöbäcken är inte utredd, men är uttaget som ett övrigt vatten. **Behov av underlag: sannolikt elfiske och E_DNA scanning i tjärnar.**

4_Fämtan övre, nedströms Fämtan WA54876408 SE673387-135761

Vattenförekomstens ekologiska status **bedöms som måttlig.**

Fämtdammen dämmer upp Fämtans utlopp till Fämtan. Regleringspåverkan finns, men dess omfattning och påverkan på ekologisk status behöver utredas. Ekologisk status är försämrad jämfört med föregående förvaltningscykel 2009–2016. Länsgränsen går strax uppströms **Behov av underlag Diskussion och liten utredning kring Fämtdammen med Dalarnas länsstyrelse och Malungs kommun**

5_Rattsjöälven WA29818901SE673935-135548

Vattenförekomstens **ekologiska status bedöms som måttlig** Konnektivitet samt flödesförändring i vattendrag visar **dålig respektive oklassad status**. Det finns en damm i utloppet av Hedsjön som utgör ett definitivt vandringshinder (Rattsjödammen kallad). Regleringspåverkan finns, men dess omfattning och påverkan på ekologisk status behöver utredas. **Behov av underlag: Utred dammen juridiskt och tekniskt, sannolikt elfiske och E_DNA scanning i tjärnar.**

6_Öran (Rattsjöälven) WA42361817 SE673283-398290

Vattenförekomstens ekologiska status bedöms vara **god med låg tillförlitlighet**. Stor databrist råder, då ingen biologisk undersökning finns. Mer övervakning behövs för att validera påverkan och effekterna på ekologisk status. **Behov av underlag Vattendragsvandring och sannolikt elfiske och E_DNA scanning i tjärna**